1848. No. 62.

LEEUWARDER COURANT.

VRIJDAG den 4 AUGUSTUS.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

PARIJS, den 31 Julij.

Hoewel het onderzoek der commissien voor de gebeurtenissen van 15 Mei en de Junijdagen met ijver wordt voortgezet, heerscht er toch eene geheimhouding bij, die aan verwikkelingen doet denken; zulke moeijelijkheden zouden vooral kunnen voortspruiten uit het meer of minder regtstreeksch deelgenootschap van hooggeplaatste personen aan die onlusten.

— Er is sprake van de verdaging van de nationale vergadering tegen den 25 Augustus. Met October zou men als dan de beraadslaging over de grondwet beginnen. Maandag verwacht men belangrijke debatten tusschen de heeren *Thiers* en *Proudhon*. — Men meent, dat de interpellatien over de opheffing der dagbladen zullen worden voorgekomen door de afkondiging van een decreet, dat hen van hunne boeijen ontslaat.

— Al de algemeene ontvangers zijn naar de hoofdstad ontboden, om over de nieuwe leening te handelen. Het huis *Rothschild* schijnt niettegenstaande de hem aangeboden voorregten, met de republiek niet in betrekking te willen treden op de door de regering gestelde voorwaarden. Men vraagt zich af, welk huis zich dan aan deze leening zal kunnen wagen? De *Moniteur* deelt wel mede, dat er verschillende bijzondere aanbiedingen zijn gedaan, doch daar de eigenaars van certificaten der leening van 1847 den voorrang hebben tot aan den 12 Augustus, kan eerst na dien termijn daarop eenig regard worden geslagen.

— De heer *Lucien Murat* is dezen nacht met eene bijzondere staatkundige zending naar Italie vertrokken. In de nationale vergadering sprak men heden veel over den benarden toestand van den Paus. Men deed allerlei gissingen en gewaagde zelfs van eene expeditie over zee naar Ancona, om dien geestelijke op zijn wereldlijken troon te handhaven, hetzij tegen de Oostenrijkers, hetzij tegen zijne oproerige onderdanen. Het vertrek van generaal *Oudinot* werd hiermede in verband gebragt.

— Men verzekert, dat er zich in den boezem der vergadering, eerlang weder eene nieuwe commissie zal vormen, doch ditmaal bijna uitsluitend met een doel van menschlievendheid. Zij zou namelijk in last hebben, de gevangen opstandelingen te gaan bezoeken en hun woorden van vertroosting te brengen, met dien verstande nogtans, dat zulks geschieden zal onverminderd de uitspraken, door de bevoegde regterlijke magt te geven. Het getal leden, hetwelk die commissie zal uitmaken, zal, naar men zegt, 21 zijn, die in 7 onder-commissien van 3 leden verdeeld, de zeven forten bezoeken zullen, waarin de gevangenen opgesloten zijn. Men zal deze 3 leden zoodanig trachten te kiezen, dat de drie voorname staatkundige denkwijzen in elke onder-commissie vertegenwoordigd mogen worden. Of de benoeming dezer commissien in eenig verband staat met het ontwerp van amnestie, waarvan gesproken is, schijnt nog onbekend, maar men schijnt te verwachten, dat zoodanig ontwerp, bijaldien het aan de vergadering voorgesteld werd, aldaar zeer sterken wederstand zou ontmoeten.

— Dezer dagen is weder een gewigtig persoon gevangen genomen. Het is de oude generaal *Jorrij*, die beschuldigd wordt een der hoofdbewerkers van den opstand geweest te zijn. Om zijne jaren en den zwakken staat zijner gezondheid, had hij verworven naar het hospitaal van Val-de-Grace vervoerd te worden, en men zeide ook reeds, dat hij zijne vrijheid terug zou erlangen, doch het schijnt dat bij de Regering zulke bezwaren tegen hem ingekomen zijn, dat men er niet toe heeft kunnen overgaan hem te ontslaan.

'sGRAVENHAGE, den 1 Augustus.

Men verneemt, dat de heer Mr. *D. Donker Curtius* zich tot Z. M. heeft gewend, met het zeer dringend verzoek, om als tijdelijk minister van justitie te worden ontslagen. Zoo verzekert wordt, zoude Z. E. in het verwerpen van de twee wetten, het regtswezen betreffende, door de Eerste Kamer, genoegzamen grond daartoe hebben gevonden, en zouden de van verschillende zijden aangewende pogingen, om hem van besluit te doen veranderen, tot dus verre vruchteloos zijn geweest.

Men verzekert verder, dat het ontwerp, betreffende de afschaffing der straffen van geeseling en brandmerk, in de genoemde Kamer, met elf tegen zeven stemmen, is afgestemd, en dat de heer *van Rappard* zich aan de beoordeeling van en de stemming over het ontwerp betreffende de geregtshoven heeft onthouden.

— Aan de leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal i heden rondgedeeld de memorie van beantwoording door de Regering op het verslag der centrale afdeeling, nopens de grondswets-herziening.

Dit belangrijke stuk, is naauwelijks minder uitvoerig dan het voorloopig verslag der centrale afdeeling.

Hetzelve bevat hoofdzakelijk het volgende:

In de inleiding geeft de regering, in antwoord op de vraag, waarom niet naauwer gevolgd zijn de grondslagen van grondwets-herziening, door de verklaring der Tweede Kamer van 16 Maart aangegeven, te kennen, dat, naar het oordeel des Konings, uit aanmerking van de opgewekte verwachtingen, het verkieslijk was geweest dat men niet stil houdt bij de denkbeelden door een deel der wetgeving geuit, en dat Hij van zijne zijde als Hoofd van den Staat die voorstellen gemeend heeft te moeten doen in het belang van zijn volk, als Hij in de gegevene omstandigheden noodzakelijk oordeelde.

Vervolgens gaat de memorie over tot de behandeling der nota van den Heer *Nedermeijer van Rosenthal*, die, gelijk men weet, verlangde, dat de eigenlijke herziening aan eene geheel nieuw benoemde vertegenwoordiging zou worden onderworpen.

De regering heeft zich met dit denkbeeld niet kunnen vereenigen, omdat het eene ontduiking zou zijn van art. 227 der grondwet; omdat zij tot den laatsten oogenblik den wettigen weg wil blijven bewandelen; omdat door zoodanige voorloopige zamenstelling eener nieuwe vertegenwoordiging de geheele herziening op een al te lossen voet zou geraken.

Hierna volgt de beantwoording der *vijf punten*, welke in het verslag op de voorgrond zijn gesteld.

I. *Het stelsel van vertegenwoordiging.* De regering neemt als het gevoelen der meerderheid aan, dat zij voor de regtstreeksche verkiezingen is, ten aanzien der keuze van leden der Tweede Kamer. Zij acht dus eene verdere behandeling van dit punt onnoodig.

» Grooter verschil van gevoelen is er omtrent de Eerste Kamer. De regering is het met de meerderheid eens over het bestaan eener Eerste Kamer, als waarborg tegen overijling en beperking van hartstogten, een bolwerk voor den troon. Maar zij wenscht daarin tevens te zien een krachtigen steun voor de wet.

Daarom wilde zij de Eerste Kamer ook door volkskeuze zamengesteld zien, doch te beperken door verkiesbaarheid alleen van gegoeden in den lande. Er is geen algemeene maatstaf voor kunde en bekwaamheid. Zoo men alleen hooge ambtenaren, enz. zou willen verkiesbaar stellen, zou men wel mannen, eerwaardig door hunnen ouderdom, maar welligt geene mannen van helderen politieken blik bekomen; ook bij groote handelaars en fabrijkanten is geene genoegzame vastheid, en daarbij dikwijls geene voldoende onafhankelijkheid.

Verschillende combinatien, b. v. benoeming van een deel der leden door de Provinciale staten en een ander deel door den Koning, zijn door de regering [illegible], doch alle dreigden met onoverkomelijke bezwaren. De regering is [illegible] haar oorspronkelijk denkbeeld gebleven, met dit onderscheid, dat zij is [illegible] van het bepalen van eenen *vasten census* en dat zij de verkiezing geheel aan de Provinciale Staten wil overlaten. In de plaats daarvan wil zij nu algemeen vastgesteld hebben, dat de leden der Eerste Kamer zullen moeten behooren tot de hoogst aangeslagenen, in 's Rijks directe belastingen.

Het getal der hoogst aangeslagenen, die verkiesbaar zijn, zal dan zoo bepaald worden in elke provincie, »dat op iedere vijf duizend zielen één, die tevens de overige vereischten bezit, om lid dezer Kamer te zijn, verkiesbaar is.

In dezen geest is art. 4 van ontwerp III gewijzigd.

Het getal leden der Eerste Kamer is daarbij bepaald op 39, t. w.: voor Noord-Braband 5, Gelderland 5, Zuid-Holland 7, Noord-Holland 6, Zeeland 2, Utrecht 2, Vriesland 3, Overijssel 3, Groningen 2, Drenthe 1, Limburg 3.

Zoodat er op de 80,000 inwoners één lid benoemd wordt.

Zij worden verkozen door de *Provinciale Staten.*

II. *De Raad van State.* De Regering deelt de bedenkingen nopens den raad van state geopperd. Zij acht dien echter, op eene mindere schaal ingerigt, in het belang des Konings nuttig, ja onontbeerlijk. De Koning kan soms in belangrijke gevallen raad noodig hebben van anderen dan zijne ministers, ook kan het gebeuren, dat hij tijdelijk zonder ministers is, b. v. bij de aftreding van een geheel ministerie. Daarom acht men een collége als de Raad van State noodig. Men wil daarvan echter geen magtig of uitgebreid collége maken, maar alleen een onafhankelijk adviserend ligchaam, om hem bij te staan als zijne gewone raadslieden hem ontvallen.

III. *De Godsdienst.* De Regering verhengt zich over het besluit der meerderheid om in de voorgestelde bepaling nopens de vrijheid van godsdienst te berusten. De beperking, welke de meerderheid daarbij nog door de toevoeging der woorden »behoudens verantwoordelijkheid voor de wet" verlangt; acht de Regering noodeloos. Daartoe moet de burgerlijke en de strafwet dienen.

IV. *Het Onderwijs.* De Regering vereenigt zich gedeeltelijk met de wenschen der meerderheid. Zij heeft zelve reeds vroeger verklaard »dat het openbaar onderwijs van de Regering moet uitgaan, en dat zij behoort te zorgen dat daartoe voldoende gelegenheid aanwezig zij." Zij meent echter dat het schadelijk zou zijn zoo de Regering daarbij verpligt werd in *elke afzonderlijke* gemeente eene openbare school te vestigen.

Ter tegemoetkoming aan veler wenschen en bezwaren, wil de Regering nu art. 224 der Grondwet, eenigzins gewijzigd, wel in het ontwerp opnemen, met deze woorden: »Het openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering."

V. *Het regt van vereeniging en vergadering.* De Regering en de Kamer zijn het hier eens in de hoofdzaak. Beide willen waarborg van het regt met behoud van de orde. Maar de toevoeging, die de Kamer tot verzekering dezer orde in de Grondwet wenscht, acht de Regering overtollig en schadelijk. Dit onderwerp moet bij de bijzondere wet geregeld worden; en die wet zal afhankelijk zijn van de omstandigheden. De grondwet mag dus den wetgever niet binden. De grondwet zou ook ligt door *iets* te bepalen het denkbeeld kunnen doen ontstaan, dat zij bepaaldelijk alle andere beperkingen uitsloot.

Na deze algemeene aanmerkingen volgt de Regering de Kamer in hare beschouwing der afzonderlijke ontwerpen en artikelen en stelt onderscheidene wijzigingen voor.

Zie hier de belangrijkste punten:

Ontwerp I. Art. 3. De bijvoeging in *Europa* kan bij eene nationale uitlegging geen bezwaar wekken. Om echter alle moeijelijkheid te voorkomen stelt de Regering voor om art. 38 van Hoofdstuk III te lezen als volgt: »de Grondwet en andere wetten zijn alleen voor het Rijk in Europa verbindend ten zij het tegendeel daarin worde uitgedrukt.

De oude formule, nopens de betrekkingen van Limburg, wordt thans weder voorgesteld.

Art. 6. De Regering erkent de bezwaren tegen de drie laatste paragrafen, en stelt voor die dus te wijzigen:

»De wet regelt de toelating en de wijze van uitzetting van vreemdelingen en de »algemeene voorwaarden, op welke ten aanzien van hunne uitlevering verdra- »gen met vreemde mogendheden kunnen worden gesloten."

Ontwerp II. — Het behoud van Art. 11, 12, 21 en 22 der Grondwet acht de Regering meer dan historische herinnering. Zij zijn de grondslag van het monarchaal beginsel en van de troonopvolging. Ook is hier niet sprake van eene *geheel nieuwe* Grondwet maar van *herziening* der *bestaande.*

Art. 12. De Regering antwoordt uitvoerig op de gemaakte bedenkingen, ten aanzien van het *inkomen der kroon.* Zij herinnert de verliezen door het huis van Oranje, sedert 1795 geleden, en de opofferingen door hetzelve gedaan. Zij herinnert dat met het oog hierop in 1822 de domeinen bij de wet aangewezen den Koning als *patrimonieel* eigendom zijn afgestaan, dat de Koning thans reeds heeft toegestaan dat zij als staats-domein zullen worden beschouwd, waarvan het inkomen der kroon wordt afgestaan. Om dit duidelijk te maken stelt zij thans een nieuwe redactie voor van artikel 12, waarbij is de bepaling:

»Bij elke nieuwe troonsbeklimming wordt het inkomen der Kroon door de »wet geregeld." Tevens verklaart de Regering bij deze gelegenheid, op last des Konings, dat Z. M. daarbij verder bereid is, om in ruime mate te deelen in het brengen van die offers op het altaar des vaderlands, welke de druk der tijden aan het Nederlandsche volk onvermijdelijk zal opleggen; eene bereidvaardigheid van welke het der Regering aangenaam is, op 's Konings uitdrukkelijken last, bij deze aan de Kamer en in het algemeen aan de Natie de plegtige verzekering te kunnen geven.

Art. 14. Wordt eene wijziging voorgedragen, dat alleen de Koning en de Prins *van Oranje* vrijdom van personele lasten geniet.

Art. 36. Te lezen: »*De Koning* is onschendbaar.

AMSTERDAM, den 31 Julij.

Belangrijk zijn de heden uit Italie ontvangen berigten. Het Piemontesche leger heeft gewigtige overwinningen behaald, maar is op zijne beurt nabij Villafranca gedurende den nacht door de Oostenrijkers verrast en geheel verslagen. Alle berigten stemmen er in overeen, dat het decisive oogenblik van den oorlog gekomen is en dat de wapenen weldra de groote kwestie beslissen zullen.

De weêrklank van het te Ferrara gebeurde is te Rome ontzaggelijk geweest, alles is er in beweging en gisting en met elk oogenblik wordt de toestand bedenkelijker en van meer ernstiger aard. Den 19den zag men er eene soort van herhaling van hetgeen den 15 Mei te Parijs is voorgevallen, toen het volk de nationale vergadering bestormde. Ook te Rome is het volk de vergaderzaal der afgevaardigden binnengedrongen, om de dadelijke oorlogsverklaring aan Oostenrijk te vorderen; niet dan met moeite heeft men kunnen voorkomen dat er gewelddadigheden gepleegd werden. Brieven van den 20sten melden, dat het ministerie *Mamiani* op nieuw zijne demissie heeft aangeboden en voegen er bij, dat de Paus een aanzienlijk persoon, die echter niet genoemd wordt, bij zich ontboden heeft, om hem de vorming van een nieuw kabinet op te dragen; maar deze persoon zoude geantwoord hebben, dat men voor alles den oorlog verklaren moet. Het *Journal des Débats* verzekert, dat er zich eene voorloopige regering gevormd had, maar wijzigt heden zelf zijn berigt, en verklaart, dat zich niet eene voorloopige regering, maar een onafhankelijk comité gevormd heeft. Zoo als men ziet is de spanning ten top en een langer aarzelen van den Paus zoude onberekenbare gevolgen kunnen na zich slepen.

— Het protest van den Koning van Napels tegen de benoeming van eenen Siciliaanschen Koning is officieel, en het berigt, dat hij eene expeditie tegen dat eiland gereed maakt, schijnt zich insgelijks te bevestigen. Dit feit leidt tot

nieuwe en ernstige verwikkelingen, daar Engeland en Frankrijk het eiland onafhankelijk hebben verklaard. De vloten dezer twee Mogendheden zijn voor Palermo vereenigd.

— Zeer belangrijk zijn de berigten uit Duitschland; in de eerste plaats brengen zij eene circulaire, zijnde eene soort van manifest, door graaf *Nesselrode*, den minister van buitenlandsche zaken in Rusland, namens den Keizer, aan al de Russische gezantschappen in Duitschland toegezonden, met uitnoodiging daaraan alle mogelijke publiciteit te geven.

De hoofdstrekking van dit manifest is om te kennen te geven, dat het handhaven van den vrede 's Keizers onveranderlijk voornemen is en blijft, ofschoon de Keizer het evenwel voor de veiligheid van Rusland noodig acht, alle toerustingen te maken om, ingevalle zijne staten zelven aangevallen mogten worden, of bij alle onvoorziene gebeurtenissen, die ten gevolge der buitengewone omstandigheden zijn rijk zouden kunnen bedreigen, tot krachtigen tegenweer gereed te zijn. Voorts zet de graaf daarin niteen, hoe, naar het oordeel des Keizers, het zoeken van de democratische partij in Duitschland is, om door te verspreiden, dat Rusland den oorlog zou zoeken, ten laatste werkelijk den oorlog te doen ontstaan, ten einde in de verwarring eigen voordeel te bejagen; hoe de Keizer betwijfelt of de wijze, waarop men tot Duitsche eenheid tracht te geraken aan het doel beantwoorden zal, ofschoon hij zulks hoopt, daar die eenheid ook steeds zijn verlangen is geweest, wijl hij daar in steeds den sterksten waarborg voor den vrede van Europa heeft gezien. — Het stuk is overwaardig in zijn geheel gelezen te worden.

Dat de rijksvergadering te Frankfort reeds met dit stuk bekend is geweest en dat het daarop niet zonder invloed is verbleven, zou men nog al genegen zijn te gelooven, ten gevolge van het door die vergadering genomen besluit, waarbij het voorstel, om tot de herstelling van het Poolsche rijk mede te werken, met eene groote meerderheid is afgestemd.

— Een derde belangrijk berigt is de verklaring, door den Pruisischen minister van buitenlandsche zaken in de Pruisische nationale vergadering gedaan, dat de oplossing van het problema, hoe de betrekkingen van het Pruisisch Koningrijk tot het algemeen centraal bestuur van Duitschland te regelen, hem geenszins zoo moeijelijk voorkomt, als men die wel algemeen schijnt te beschouwen; bij welke verklaring hij ook nog deze heeft gevoegd, dat, ofschoon de onderhandelingen met Denemarken voor het oogenblik mislukt zijn, dit evenwel geenszins de hoop uitsluit, om den wapenstilstand toch spoedig te zien verwezenlijken.

— Woensdag hadden de *Times* en de *Morning Chronicle* zeer onrustwekkende telegrafische depêches uit Ierland medegedeeld, volgens welke de gewapende opstand er werkelijk was uitgebarsten en de gouvernements-troepen er zelfs eene zware nederlaag geleden hadden; later evenwel is het gebleken, dat zulks een valsch aan den telegraaf bezorgd berigt was geweest, bestemd om op de Londensche clubs te werken; ten gevolge hiervan zijn er dan ook Vrijdag avond in het lagerhuis interpellatien aan het ministerie gedaan, om te weten in hoeverre het gouvernement maatregelen had genomen, om eene herhaling van iets zoodanigs te voorkomen; maar is door sir *G. Grey* geantwoord, dat zulks de magt van het gouvernement te buiten ging, ofschoon er moeite gedaan werd om den inzender van het valsche berigt op het spoor te komen.

De ware berigten schilderen de Iersche aangelegenheden als wel uiterst gespannen, maar overigens nog in denzelfden toestand; lord *Clarendon* had zijne nieuwe volmagten ontvangen en was oogenblikkelijk tot het doen arresteren van alle hem verdachte personen overgegaan; of het hem gelukt was, *Smith O' Brien* te doen vatten, was echter nog zeer twijfelachtig; volgens de jongste berigten, die men van dezen had, bevond hij zich met eene magt van 2000 gewapende rebellen te Ballingany in het graafschap van Tipperary.

— In het lagerhuis heeft men het raadzaam geoordeeld, de beraadslagingen over het herroepen der unie, in deze oogenblikken van spanning voor eenen onbepaalden tijd uit te stellen; maar omtrent een voorstel van den heer *Crawford*, tot het brengen van verbetering in den toestand der Ieren, zijn de debatten begonnen, ofschoon nog niet ten einde gebragt.

Van den 2 Augustus.

Onze Stads-Courant de aangelegenheid der Limburgsche kwestie in eenige nummers behandeld hebbende, eindigt zulks met de volgende beschouwingen:

Limburg is onbetwistbaar Nederlandsch, geen Duitsch grondgebied.

Alleen heeft de Koning der Nederlanden bij *overeenkomst* met de *societas* van den voormaligen Duitschen Bond, waarin hij voor Limburg getreden is, eenige verpligtingen jegens den Duitschen Bond op zich genomen.

Door de opheffing van den *Duitschen Bond*, is de Koning der Nederlanden echter regtens van die verpligtingen ontslagen en Limburg tot eene gelijke stelling als alle andere provincien van het Koningrijk der Nederlanden teruggekeerd.

Het is nogtans evenmin in het belang van Nederland als van Limburg, het is evenmin de wensch van de Noord-Nederlanders als van de Limburgers, dat Limburg bij voortduring een deel uitmake van het Koningrijk der Nederlanden.

En, — wij voegen dit er nog bij — in de tegenwoordige omstandigheden kan Limburg ons in vele en groote moeijelijkheden wikkelen, die voorgekomen dienen te worden.

Wat staat ons nu te doen? — Men heeft aangeraden eenvoudig het hoofd te bukken voor de oppermagtige besluiten der Frankforter vergadering en, des noods onder protest, het Hertogdom aan de aanmatigende eischen van den eersten den besten liefhebber prijs te geven.

Naar onze meening zou dit eene daad van liefdadigheid zijn, die ons de verachting van geheel Europa op den hals moet laden. Het protest zou daarbij alleen strekken, om onze lafheid nog een weinig belagchelijk bovendien te maken.

Naar ons inzien behoort de Koning der Nederlanden, in de eerste plaats zijne regten te handhaven en op de erkenning daarvan aan te dringen.

Dan kan de vraag behandeld worden, wat er van Limburg worden moet. Die vraag is dan eene louter binnenlandsche, waarmede geene vreemde mogendheid zich te moeijen heeft. Zij worde beslist tusschen den Koning en zijne onderdanen. Hoe die beslissing te verkrijgen zij, behoeven wij niet aan te wijzen. Wij herinneren slechts aan de staatkundige en fiksche houding van Koning *Leopold*, tegenover het volk van Belgie, dadelijk na de verdrijving van het huis *van Orleans* uit Frankrijk. Koning *Leopold* heeft door die handelwijze zijnen troon bevestigd.

Limburg kan dan worden uitsluitend Nederduitsch, of het worde vereenigd met Belgie, of het vorme een zelfstandig hertogdom onder het bestuur van den Koning-Hertog, of het worde gehecht aan Pruisen, en in beide laatste gevallen opgenomen in den Duitschen Bonds-staat. — Doch Limburg worde liefst *niet* Nederlandsch.

Wanneer dan Nederlands regt gehandhaafd en erkend is, dan behoort bij de regeling der Limburgsche kwestie tevens eene schadeloosstelling voor Nederland gevorderd te worden, waarop het aanspraak heeft, doch welke het bij een flaauwhartig prijsgeven van het hertogdom moeijelijk zou kunnen doen gelden. Bij die schadeloosstelling zou behooren in aanmerking te komen:

1°. De afstand van het grondgebied op den linker oever der Maas, bij art. IV 2°. van het Londensche tractaat van 19 April 1839, uitsluitend *aan Holland* toegewezen, ten zij men om de wille eener behoorlijke afzondering van grenzen deze streek gronds met Nederland vereenigd wilde laten, om in de provincie Noord-Braband te worden opgenomen, waartegen weinig bezwaar bestaat.

2°. De afstand van de vestingen Maastricht en Venlo, en de kosten aan die vestingen besteed om ze in weerbaren staat te brengen en te houden.

3°. De som van *f* 750,000, door de Nederlandsche schatkist in 1839 ten behoeve van Limburg aan de agnaten van het Nassausche huis uitgekeerd.

4°. Een aandeel in de Nederlandsche staatsschuld, berekend, voor die van vóór 1830 op gelijken voet als het aandeel van Belgie, en die van latere jaren naarmate van Limburgs quotum in de rijksbelastingen.

5°. Ingeval Limburg op eene of andere wijze verbonden wordt met den Duitschen Bondsstaat, vergoeding der jaarlijksche bijdrage van *f* 3000 ten behoeve van den Bond en van de kosten voor het Limburgsche contingent in het Bondsleger, welke gelden en kosten door de Nederlandsche schatkist geleden zijn.

Eindelijk komt het ons voor, dat het wenschelijk zoude zijn, zoowel in het belang van Limburg als van Nederland, te bepalen, dat er voortdurend tusschen Nederland en Limburg eene volkomene wederkeerige vrijheid van handel en scheepvaart zal bestaan, gelijk die nu bestaat, met uitzondering alleen van de artikelen, welke hier te lande aan accijns onderhevig zijn, welke bij invoer uit Limburg aan een evenredig inkomend regt zouden behooren onderworpen te worden.

BOLSWARD, den 2 Augustus.

Gisteren namiddag eenige kinderen aan den Stadswal bezig zijnde vlinders te vangen, had een derzelve, het elfjarig meisje eener arme weduwe, het ongeluk in de Stadsgracht te vallen. Nog al eenigen tijd verliep er, eer iemand ter hulp konde snellen, zoodat zij schijnbaar dood werd weggedragen, naar het huis van den Apotheker *Fockens van Mesdag*, alwaar oogenblikkelijk de meest gepaste middelen werden beproefd om, zoo mogelijk nog de drenkelinge in het leven terug te brengen. Vervolgens onvermoeid en met de meeste belangstelling bijgestaan door de Med. Doctoren *Mesdag* en *Lijcklama à Nijeholt*, zijn alle mogelijke maatregelen die voor den toestand der lijderes doelmatigst werden geacht, aangewend en toegepast, met dat gelukkig gevolg, dat de sluimerende en in den beginne oogenschijnlijk uitgedoofde levensgeesten eindelijk weder zijn opgewekt, en het kind door aanhoudende zorg en verpleging, heden, bijna geheel weder hersteld, in de moederlijke woning is teruggekeerd.

Aan de hulpvaardige en menschlievende verpleging die dat arme kind in het huis van den genoemden Apotheker heeft genoten, en aan den prijzenswaardigen en belangstellenden ijver van hem en de beide genoemde Geneesheeren, is het alzoo dank te weten, dat het leven van een mensch is behouden dat reeds uitgebluscht scheen te zijn.

LEEUWARDEN, den 3 Augustus.

Vergadering van de Heeren Staten van Friesland van 1 Augustus ll.

Mededeeling door HH. Gedeputeerde Staten, van het antwoord van den Raad van Franeker, omtrent de inrigting van het Krankzinnigen Gesticht aldaar. — *Commissoriaal.*

Nader rapport van Gedep. Staten omtrent het adres van *J. Kingma c. s.* te Makkum, over de slatting der Kleine Zijlroede aldaar. — *Aangehouden, en Heeren Gedep. Staten verzocht, ten dezen in nadere Correspondentie met het Grietenij Bestuur te treden.*

Rapport omtrent het nieuw Concept-Reglement op de instandhouding, enz., der Floreen-Registers. — *Morgen te behandelen.*

Idem op de Geneeskundige bediening der armen in de Provincie. — *De behandeling der zaak tot de vergadering van 1849 uitgesteld.*

Van den 2den. Concept-Reglement op de instandhouding enz. der floreenregisters. — *Gedeeltelijk vastgesteld om morgen de behandeling daarvan voort te zetten.*

Van den 3den. Voortzetting der deliberatien over bovengemeld Reglement. — *Het Reglement finaal gearresteerd.*

Nader berigt van Ged. Staten, omtrent de slatpligtigheid van de vaart langs den Koudumer Slaperdijk. — *De finale beslissing tot 1849 in dezen uitgesteld.*

Rapport op het antwoord van den Raad van Franeker, omtrent de voorwaarden der verpleging van lijders in het aldaar in te rigten Krankzinnigen-Gesticht. — *HH. Ged. Staten verzocht den St. Raad ten dezen in te lichten.*

— De vrees voor de herhaling der aardappelziekte van het jaar 1845, door de vermindering die dezelve in de twee jongstverloopen jaren onderging, gedeeltelijk geweken, moedigde vele landbouwers aan, zoo ten gevolge der verminderde graanprijzen, als door den steeds hoogen prijs, die men voor de aardappelen bedong, hunne akkers met deze vrucht te bepoten. Groot was dientengevolge dan ook dit jaar het aantal met aardappelen bepote velden; uitmuntend de kwaliteit der tot dus verre gerooide, en in vergelijking der laatste jaren, billijk de prijs derzelve, zoo dat rijken en armen zich bij voorraad vleiden, bij het naderen van den winter, de algemeen geliefde aardappel als naar gewoonte zich wederom te zullen kunnen aanschaffen, niettegenstaande algemeen erkend werd, de ziekte geenszins geheel geweken, maar steeds nog in eenige mate aanwezig was. De veelvuldige regen die sedert den aanvang van de hondsdagen dagelijks is gevallen, schijnt zigtbaar de ziekte te hebben doen toenemen, de harde zuidelijke winden, vergezeld van bliksem en donder en de ontzettende watermassa's, die vooral in de laatste dagen vielen, en wel voornamelijk in den nacht van den 29 op den 30 Julij en van den 1 op den 2 Augustus ll., moeten eene dusdanige nadeelige uitwerking gehad hebben, dat men voor het gedeeltelijk mislukken van den aardappeloogst in deze provincie zeer beducht is. Niet alleen moeten zich de verschijnselen der ziekte van 1845 in hun geheel wederom geopenbaard hebben, men wil zelfs zij die verre overtreffen, daar niet slechts het loof is aangetast, maar de knol bij het rooijen eene ondragelijke reuk van zich geeft. Velen houden zich dan ook reeds met het rooijen onledig om zoo mogelijk nog te redden wat te redden is. Het is te wenschen eene gunstige verandering van het luchtgestel, de verdere verspreiding der ziekte moge te keer gaan, opdat zoo wel voor den landman in het bijzonder als voor alle standen der maatschappij in het algemeen nog een gedeelte van den, met blijde vooruitzichten tegemoet gezienen oogst, moge gespaard blijven.

— Bij Koninklijk besluit van den 29 Julij jl., zijn benoemd tot ontvangers van de directe belastingen en accijnsen: te Oosterzee, de heer *D. T. Notten*, thans ontvanger te Akkerwoude; te Akkerwoude, de heer *M. Prakken*, thans ontvanger te Didam.

— Men verneemt dat de heer Dr. *Mène Maurice* van Parijs, volgens onderscheidene dagbladen bekend door zijne geneeswijze van de doofheid en schele hoofdpijn, zich thans te dezer stede bevindende in het Logement de Nieuwe Doelen, nog slechts *heden* alhier zal verblijven.

DELFT, den 31 Julij.

Door den Kerkeraad der Waalsche Gemeente alhier, is, ter vervulling der vacature, voortdurende door het bedanken van Ds. *Guye*, tot Predikant beroepen Ds. *E. A. Zubli*, van Nijmegen.

GROOT HOORN-MUZIJK

[illegible] P. WADMAN, te Harderijp, van het *3de regiment Infanterie*, op Zondag den 6 Augustus 1848, des namiddags ten 3 ure, bij gunstig weder.

*** 25jarige Echtvereeniging van:

C. SLEESWIJK, en
F. WEGENER.

Getrouwd:

P. C. RöMER, *Med. et Art. Obst. Doctor*, en
F. W. SLEESWIJK.

Lemmer den 24 Julij 1848.

*** Getrouwd:
Harlingen,
den 26 Julij 1848.

N. VAN DER VEEN, *Apotheker*, en
M. J. RUITENGA.

*** Getrouwd:

L. MEIJER en
W. v. GORKUM.

J. v. GORKUM, en
M. EERDMANS.

Sneek,
den 3 Augustus 1848..

*** Getrouwd:
Groningen,
den 3 Augustus 1848.

U. J. HEERMA VAN BEIJMA THOE KINGMA, en
E. GODIN.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, H. HOMMINGA, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 24 Julij 1848. JOHs. WITTE.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden verloste van eene DOCHTER, JETSKE LOMARS, Echtgenoote van
Pingjum, den 26 Julij 1848. RIENTS L. BANGMA.
Strekkende deze tot bijzondere kennisgeving aan de Familie en Vrienden.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, M. D. KOOPMANS, geliefde Echtgenoote van
St. Jacobi-Parochie, den 27 Julij 1848. C. J. VAN DER LEIJ.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoote HENDRIKA JOHANNA VAN OPPEN.
Harlingen, den 28 Julij 1848. P. VAN DER VLIET.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER J. HAMSTRA, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 29 Julij 1848. J. C. A. VAN ASPEREN.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON BAUDINA FONTEIN, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 29 Julij 1848. A. HARMENS.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, mijne Echtgenoote ALIDA HESSELINK.
Groningen, den 29 Julij 1848. JAN GORTER.

SURHUISUM, den 31 Julij 1848. Heden verloste van eene DOCHTER, GUURTJE J. TUINMAN, geliefde Echtgenoote van S. M. VAN DER VELDE.

*** Heden beviel door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eenen ZOON, R. HALBESMA, veel geliefde Echtgenoote van
Damwoude, den 31 Julij 1848. D. T. NOTTEN.

WOUDSEND, den 31 Julij 1848. Heden beviel van eenen ZOON, ALIDA SWALUë, geliefde Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. DR. J. D. SCHEPERS.

*** Heden beviel van eene DOCHTER CAROLINA A. VAN GELDER, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 1 Augustus 1848. A. J. DRIELSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze hartelijk geliefde Moeder WIJTSKE SEKEMA, in den ouderdom van ruim 48 jaren, in leven Logementhouderesche te Wolvega.
Wolvega, den 20 Julij 1848. TRIJNTJE BLINXMA.
MARTEN BLINXMA.

*** Den 22 Julij 1848 overleed te Dokkum, waar hij sedert Mei l.l. gevestigd was, ten gevolge van een droevig ongeval, in den ouderdom van ruim 76 jaren, de eerzame WIJBE WATSES BOSMA, voorheen Landbouwer en Koopman te Oostrum; waarvan door deze wordt kennis gegeven aan deszelfs menigvuldige Vrienden en Bekenden.
In naam der Zuster en verdere Familie des overledenen,
P. SIJTSEMA.

*** Heden morgen 6 ure overleed, na eene slepende ziekte van verscheidene weken, onze hartelijk geliefde en zorgdragende Vader, LIJKLE GERRITS BOERSMA, in den ouderdom van ruim 54 jaren. Hoewel wij met een smartvol en bekommerd gemoed den overledenen nastaren, zoo hopen wij toch in Gods raad te berusten, en bij voortduring te vertrouwen op Hem, die zich steeds een God der vertroosting en een Vader der Weezen betoonen zal.
Witmarsum, SIJTSKE LIJKLES BOERSMA.
den 22 Julij 1848. *Mede namens mijne Broeders en Zusters.*
Algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen overleed onze waarde Moeder WOUTERTJE DE ROOS, Wed. L. BOSKER, in den ouderdom van ruim 67 jaren.
Leeuwarden, N. BOSKER.
den 24 Julij 1848. C. BOSKER.

*** Na eene korte maar hevige ziekte overleed heden namiddag in den ouderdom van even 33 jaren, mijne innig geliefde echtgenoot GERARDINA CAROLINA JAPPE, mij en zoontje van 4 jaren, en de herinnering aan een gelukkig leven nalatende.
Westerbork, den 24 Julij 1848. W. LOLCAMA.
Deze algemeene kennisgeving gelieve men tevens als bijzondere aan te nemen.

LEEUWARDEN, den 27 Julij 1848. Heden overleed in den ouderdom van 60 jaren, de WelEdele Heer HENDRIK VAN WICHEREN, PIETERZOON, in leven Controleur van den Waarborg der Gouden en Zilveren Werken in de Provincie Friesland. *Mede namens de Kinderen*,
Eenige kennisgeving. M. E. MONJé, Wed. H. VAN WICHEREN, Pz.

*** Heden ontvingen wij het voor ons zoo verpletterend sterfberigt van onzen innig geliefden oudsten Zoon WIJNAND, Officier van Gezondheid bij de Kon. Ned. Marine. — Zacht en kalm ontsliep hij op den 3 Mei ll. te Batavia, slechts 26 jaren bereikt hebbende; groot is ons verlies, groot onze droefheid, doch in gegronde hoope dat zijn sterven de overgang tot beter leven geweest zij, willen ook wij onderworpen, Gode eerbiedig zwijgen.
Sneek, S. W. VELDS.
den 28 Julij 1848. H. H. VELDS, geb. BRANDER.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden namiddag ten vijf ure, overleed in den jeugdigen leeftijd van 33 jaren en 3 maanden, mijn geliefde Echtgenoot WILLEM FRANCKEN, Genees-, Heel- en Verloskundige alhier, 2½ jaár mogt ik mij door een genoegelijken Echt met hem vereenigd zien.
Rauwerd, JACOBA D. VISSER,
den 30 Julij 1848. Wed. W. FRANCKEN.

*** Plotselijk overleed, heden morgen, mijne teeder geliefde Echtgenoot, GEERTJE PRAKKEN, in den ouderdom van ruim 30 jaren, mij, uit onze kortstondige, hoogst gelukkige echtvereeniging nalatende een Zoontje, over wiens geboorte wij ons vóór 3 dagen zoo innig verheugden.
Zoo verpletterend mij dit verlies is, zullen zij kunnen beseffen, die de overledene in haar Christelijk leven, als Echtgenoot en mensch, bij vreugde en lijden, [illegible] waarde gekend hebben.
[illegible]waag, den 30 Julij 1848. E. VAN LEEUWEN.

*** Heden overleed ná eene korte en hevige ongesteldheid, de WelEdel Zeer Gel. Heer GERBEN EEKMA STAM, Med. Chir. et Art. Obst. Doctor, in den ouderdom van ruim 37 jaren, geliefde Echtgenoot van
Franeker, den 30 Julij 1848. A. BAKKER,
Eenige kennisgeving. Wed. G. E. STAM.

*** Heden nacht ten twaalf ure, overleed tot onze innige droefheid, onze waarde Vader en Behuwdvader den Heer PIETER JACOBS LOOTSMA, in leven Opzigter bij de Waterstaat, in den ouderdom van ruim een en vijftig jaren.
Stavoren, JACOB LOOTSMA,
den 31 Julij 1848. *Uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Op den 31 Julij 1848, overleed te Zutphen, mijne geachte Schoonzuster, Jonkvrouw SOPHIA JACOBA DARDENNE, in den ouderdom van 49 jaren.
Leeuwarden, den 1 Augustus 1848. J. D. ANKRINGA.

PRIJS DER BOTER *f* 38,00. Aanvoer 1325/4 en 121/8 tonnen.
KAAS *f* 20,00 à *f* 24,50. Aanvoer 33,954 Ned. ℔ of 226 schip ℔.
Sneek, den 1 Augustus 1848.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 2 Augustus 1848.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld	2 1/2 pCt.	42 3/4	43 1/4	43 1/16
Dito dito ..	3 »	50 1/4	50 3/4	50 3/8
Dito dito ...	4 »	67 3/4	68	67 7/8
Amort.-Synd.	3 1/2 »			
Handel-Maats.	4 1/2 »			
SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	8 1/4	8 1/2	8 3/8
» » v. 510 £	5 »	7 3/4	8 1/4	7 15/16
Dito onbep. Stuk.	5 »	7 1/2	8	
»	3 »	22 3/4	23 1/2	23 1/4
dito Binnenl. à 6/m	3 »	16 1/2	17	16 13/16
Ardoin Coupon		5 1/2	6	
PORTUGAL.				
Neg. te Londen	3 pCt.	16 3/4	17	16 7/8
Dito dito.....	4 »	17 3/4	18	17 13/16

RUSLAND.				Gebl.
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	96	96 3/4	96 5/8
dito dito 1828/1829	5 »	96	96 3/4	96 5/8
Dito bij dito..	4 »	74 1/4	75	74 7/8
Dito bij *Stiegl.*	4 »	74 1/4	74 1/2	74 3/8
OOSTENRIJK.				
Metaliek.....	5 pCt.	59 3/4	60 1/4	59 7/8
W. B. bij *G. & Co.*	5 »			
AMERIKA.				
Bank-Actien V. Staten		3	3 1/4	3 1/8
Braz. 1824 £ 100	5 pCt.	71 3/4	72 1/4	72 1/4
» » £ 200	5 »	69 3/4	70 1/2	70 1/4
Peru..				
Grenada............		11 1/4	11 3/4	
Mexico.		16 3/4	17 1/4	17
Venezuela...				

De binnenlandsche fondsen zijn flaauwer geweest; Spoorweg Rotterdam williger.
Spaansche fondsen, ten gevolge der lager koers van Madrid een weinig flaauwer; Portugal is mede iets teruggegaan; Braziliën en Mexico williger, de laatste ten gevolge der hooger koers van Londen; Oostenrijk een weinig lager; Russische gewild en hooger; overigens geen verschil.
Men zeide dat de koersen van Parijs van gisteren hernieuwd iets lager kwamen.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, maken bekend, dat de gewone jaarlijksche WILDEMARKT, dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 17 en 18 Augustus: dat van wege het Bestuur op laatstgemelden dag, op de Wildemarkt zal worden Verharddraafd: een vrij te vereeren Prijs van *zes GOUDEN TIENGULDEN-STUKKEN*, indien daartoe minstens zes Paarden, tot genoegen der Keurmeesters en geen Goud of Zilver onder den man hebbende gewonnen, tenzij zulks geschied zij beneden driejarigen ouderdom, worden aangeboden: dat de aangave der Paarden zal moeten geschieden ten Raadhuize te Balk, des voormiddags ten 11 ure, de Keuring ten 12 ure en onmiddellijk daarna de Loting, terwijl de Draverij ten 2 ure zal aanvangen: voorts dat de Standplaatsen voor Kramen, Tenten, enz. des Woensdags morgens te voren ten 8 ure bij loting, op de Wildemarkt zullen worden aangewezen: eindelijk, dat de KERMIS te Balk, zal worden gehouden onmiddellijk na den afloop der Wildemark, en dus op Zaturdag den 19 Augustus, en dat op Woensdag daaraanvolgende te Balk eene PAARDEN- en BEESTENMARKT zal plaats hebben.
Balk, *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 31 Julij 1848. G. R. G. v. SWINDEREN.
Van wege dezelven,
W. J. HEMSING.

BESTEDING.

De vaste GECOMMITTEERDEN tot het onderhoud enz. van de *Leijster Brug*, liggende over de Scheidvaart tusschen de Grietenijen *Leeuwarderadeel* en *Ferwerderadeel*, op de *Leije*, zullen op Zaturdag den 12 Augustus 1848, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Anne Jans van der Leij*, op de *Leije* onder *Hallum*, ten overstaan van eenen Commissaris uit het Plaatselijk Bestuur van *Ferwerderadeel*, in het openbaar, aan den minst eischende besteden:
Het gedeeltelijk VERNIEUWEN enz. van voornoemde LEIJSTER BRUG, met bijlevering der MATERIALEN.
Het Bestek en de Conditien liggen telken dage tot aan de besteding, (Zondagen uitgezonderd) van des morgens 9 tot des namiddags 5 ure, voor de gegadigden ter lezing, ten huize van *Anne J. van der Leij* voormeld, en ter Secretarie van *Ferwerderadeel*, terwijl op den dag der besteding aanwijzing in loco zal geschieden.
NB. De Aannemer zal een voldoende en bij de Bestedders bekende Borg moeten stellen.
Ferwerd, *Van wege Gecommitteerden*,
den 1 Augustus 1848. *De Secretaris van Ferwerderadeel*,
J. H. HEIJMANS Gz.

De Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst, worden opgeroepen, om op Donderdag den 24 Augustus 1848, ten *tien* ure des voormiddags, te verschijnen in de Kerk te *Oosterbierum*, om in persoon of bij behoorlijke volmagt te stemmen eenen PREDIKANT, in de Hervormde Gemeente van *Oosterbierum*, en zulks volgens het bestaande Reglement.
In naam des Kerkeraads van de voornoemde Gemeente,
F. J. HESSE, *Consulent.*

KERKVOOGDEN *der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat van de, ten behoeve dier Gemeente, in den jare 1844, gedane geldleening van *f* 50,000, op den 26 Julij 1847, achtervolgens zijn uitgeloot de Obligatien met Nos. 36, 44, 37, 63, 54 en 58, alsmede dat, terzelfder tijd, van de leening ten jare 1846, groot *f* 20,000, is uitgeloot de Obligatie No. 15. Wijders dat deze Obligatien zullen worden afgelost op den 12 November aanstaande, ten huize van den Heer Kerkvoogd-Administrateur S. SPREE.
N. T. HAVERSCHMIDT, *President.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

TURF.

De ARMVOOGDEN van den dorpe *Ee*, gedenken aan te besteden: De levenrancie van ongeveer 400 Ton BAGGELAAR en 400 Ton LANGE TURF. — Gegadigden vervoegen zich met hunne monsters op Donderdag den 10 Augustus e. k., 's namiddags ten 2 ure, ten huize van SIJBE H. BOERSMA, Kastelein aldaar.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor den tijd van *zeven* aaneenvolgende jaren: Zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR cum annexis, ingaande Petri en den 12 Mei 1849, staande en gelegen te Follega, Grietenij Lemsterland, nabij de Overhaal van Oosterzee, het Huis gequoteerd no. 14, groot 39 bunder 61 roede.
De briefjes moeten franco worden ingediend vóór of op den eersten September 1848, bij J. J. DONKER, te Lemmer, alwaar de Conditien ter lezing liggen.

Door verandering van betrekking wordt, in eene der Vriesche steden, op billijke voorwaarden, ter overname aangeboden:
Eene welbekante affaire in PORSELEIN, GLAS, KRISTAL enz., waaraan eene Fabrijk van VRIESCH AARDEWERK verbonden is.
Met een klein kapitaal kan deze zaak een fatsoenlijk bestaan opleveren; kunnende het Huis en de Fabrijk op zeer aannemelijke voorwaarden gelijktijdig in huur of in koop worden overgenomen.
Des verkiezende dadelijk te aanvaarden.
Te bevragen met *franco* brieven, onder letter G, bij den BOEKHANDELAAR *A. SCHAAFSMA*, te DOCKUM.

De Notaris J. G. van Blom, te Dragten, zal, ten verzoeke van den Heer L. J. VEENSTRA, als gemagtigde van den Heer C. M. van HAERSMA de WITH, te Buitenpost, op Zaturdag den 12 Augustus 1848, des avonds ten 6 ure, in de Herberg te Oudega, bij strijk- en verhooggeld, ter verkoop aanbieden:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, bestaande in: HUIZINGE en SCHURE c. a., benevens onderscheidene stukken BOUW-, WEID- en HOOILAND, te zamen groot 45,86,00; alles staande en gelegen te Oudega, in de Grietenij Smallingerland; in huur bij *H. J. Deelstra*, en, op de in de Grietenij Smallingerland gebruikelijke tijden, in den jare 1849 vrij te aanvaarden; — en zulks in 21 perceelen, breeder bij Verkoopboekjes omschreven.

De Notarissen TADEMA, te Oosterwolde en BINNERTS, te Heerenveen, zullen, op Maandag den 14 Augustus 1848, des namiddags ten 2 ure, in het Logement *de Gouden Klok*, te Oosterwolde, bij finale toewijzing presenteren te verkoopen:

Eene wel geordende VEENDERIJ, onder beheer van *Theunis Hommes de Vries*, bestaande in vijf perceelen nitmuntend best Hoogveen, aan snêe, met de gefabriceerde TURF, vijf ARBEIDERS-WONINGEN met ieder een akker GRONDS, vier akkers LAND, geschikt tot Huissteden en een TURFBOK, alles te Appelscha; benevens een stuk GRONDS te Wijnjeterp; het Veen en de Turf onmiddelijk na de finale toewijzing te aanvaarden; — alles verdeeld in perceelen en omschreven bij Verkoopboekjes, welke bij genoemde Notarissen zijn te bekomen.

BELANGRIJKE VERKOOP.

De Notaris C. H. BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, ten verzoeke van L. J. VEENSTRA aldaar, als gemagtigde van den Wel Geboren Heer C. M. van HAERSMA de WITH, op Dingsdag den 15 Augustus 1848, des namiddags ten 2 ure, ten huize van de Weduwe *Wadman*, Logementhoudersche te Buitenpost, publiek veilen en tevens finaal verkoopen:

1. Eene HEEREN HUIZING, bestaande in: 7 verschillende Woon- en Logeer-Vertrekken, Keuken, ruime Kelders, Zolders, Regenbakken, Putten en verdere gerijfelijkheden, benevens uitmuntende SCHUUR en STALLING, en eindelijk ERF, met een wel aangelegden TUIN, alles staande en gelegen in het midden der Buurt, tegenover bovengemeld Logement te Buitenpost, gekwoteerd no. 50, kadastraal bekend gemeente Buitenpost, sectie A, nummers 958 en 966, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 59 roede 40 el.
2. 1 bunder 26 roede 40 el WEIDLAND, onder Buitenpost, ten Zuiden van en aan den Straatweg, sectie A, no. 444.
3. 1 bunder 61 roede 90 el WEIDLAND, aldaar achter het vorige, sectie A, no. 447.
4. 1 bunder 17 roede 40 el WEIDLAND, aldaar aan den Straatweg, sectie A, no. 442.
5. 1 bunder 28 roede WEIDLAND, aldaar achter het vorige, sectie A. no. 439.
6. 1 bunder 45 roede 80 el WEIDLAND, aldaar achter het vorige, sectie A, no. 435.
7. 1 bunder 51 roede 60 el WEIDLAND, aldaar achter het vorige, sectie A, no. 432.
8. Ongeveer 2 bunder 16 roede 30 el VERGRAVEN LAND, aldaar, zijnde de Noordelijkste helft van sectie A, no. 429.
9. Ongeveer 2 bunder 16 roede 30 el VERGRAVEN LAND, aldaar, zijnde de Zuidelijkste helft van evengemelde no. 429.
10. Eene HUIZING, SCHUUR, ERF, TUIN c. a., onder Buitenpost, ten Noorden van en aan den Straatweg, in gebruik bij *Thijs Erendst van der Laan*, sectie A, nos. 877 en 878, te zamen groot 16 roede 50 el.
11. Ongeveer 30 roede TUINGROND, aldaar, sectie A, no. 908 en gedeeltelijk no. 907.
12. Ongeveer 60 roede WEIDLAND, aldaar, zijnde gedeeltelijk sectie A, no. 907.
13. 69 roede 50 el WEIDLAND, aldaar, sectie A, no. 876.
14. 75 roede 70 el WEIDLAND, aldaar, sectie A, no. 875.
15. 1 bunder 3 roede WEIDLAND, aldaar, sectie A, no. 873.
16. 1 bunder 4 roede WEIDLAND, aldaar, sectie A, no. 872.

De vorenstaande perceelen zijn vrij te aanvaarden als: het 1ste perceel den 12 November 1848; het 10de perceel den 12 Mei 1849, en de overige perceelen den 5 Maart 1849.

Het 1ste perceel zal, op het bekomen van een toegangkaartje, bij gemelde gelastigde zijn te bezigtigen, op Maandag den 14 Augustus, des voormiddags van 10 tot 1 ure, en des namiddags van 2 tot 5 ure, en op Dingsdag den 15 Augustus, des voormiddags van 10 tot 12 ure.

De betaling zal moeten geschieden in 3 egale termijnen, 1 Mei 1849, 1850 en 1851; zullende den kooper van het 1ste perceel, des verkiezende, tegen 4½ procent rente, de helft der koopsom onder het gekochte kunnen houden.

Overigens zijn de Conditien van verkoop te vernemen ten Kantore van voornoemden Notaris.

Bij GESLOTENE BILLETTEN zal worden aanbesteed: Het maken van eene nieuwe FLAPBRUG, bij de Buren te Lollum; waarvan het Bestek en de Teekening voor de gegadigden ter visie liggen ten Huize van R. M. van der SCHAAF, te Lollum, alwaar de briefjes vóór den 9 Augustus 1848 franco moeten worden ingeleverd.

UITBESTEDING.

De Ondergeteekende is voornemens, om, op den 14 Augustus aanstaande, des namiddags ten vier ure, ten huize van den Kastelein *Prakken* te Bovensmilde, bij geslotene briefjes uit te besteden: Het BOUWEN van eene NIEUWE HUIZINGE en SCHUUR aan de Hoofdvaart te Bovensmilde, met bijlevering van alle Materialen, behalve den Steen.

Het Bestek ligt ter lezing bij *Barlage*, in het Heeren Logement te Heerenveen, bij *van Dijk*, in het Heeren Logement te Meppel, en het Bestek benevens de Teekening bij *Prakken*, in het Wapen van Vriesland te Bovensmilde.

Mr. P. van der VEEN.

Bij geslotene briefjes zal worden aanbesteed:

Het wegnemen van 2 oude en het maken van 3 nieuwe KLOKKEBINDTEN en meer ander in den Toren te Britsum, en het doen van verdere noodige VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan en in dien Toren; alles met bijlevering der Materialen. Het Bestek en de Teekening daarvan liggen ter inzage bij H. de VRIES, Onderwijzer te Britsum, en de briefjes moeten ingezonden worden vóór of op Zaturdag den 5 Augustus e. k., ten huize van P. P. POSTUMUS, Kerkvoogd te Britsum.

TE HUUR, om op 12 November e. k. of eerder te aanvaarden: Eene HEEREN HUIZINGE, waarin: 4 Kamers, Keuken, Kelder, Binnenplaats, 2 Meide-Kamertjes, Zolders, enz.; staande in de Groote Hoogstraat te dezer stede, letter B, no. 110. Te bevragen bij de tegenwoordige huurders en bewoners.

Uit de hand te koop:

Eene WINKEL-HUIZINGE en CICHOREI-FABRIJK; om op Mei e. k. of eerder te aanvaarden. Te bevragen bij B. SIETZEMA, te Dragten.

De Schuldeischers van de onbeheerde Nalatenschap van wijlen den Heer J. Vitringa Coulon, in leven laatstelijk Medicinæ Doctor te St. Anna-Parochie, *die niet reeds vroeger het bedrag hunner pretentien mogten hebben opgegeven aan den Wel Edelen Heer* J. C. Kutsch, *Notaris te Leeuwarden*, worden verzocht die opgave alsnog te doen aan den Ondergeteekende.

De Curator over voornoemde Nalatenschap,
J. W. TROMP.

Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen Mejufvrouw WIJTSKE SEKEMA, in leven Logementhoudster te Wolvega, worden verzocht vóór den 8 Augustus 1848 daarvan de noodige op- en aangaven in te zenden aan den Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen.

Al wie iets onder zich of te vorderen heeft van, of schuldig is aan den boedel van wijlen CHRISTOFFEL SUURLAND, overleden alhier, gelieve daarvan opgave of betaling te doen vóór of uiterlijk op den 1 September, ten Kantore van

Mr. J. H. BEUCKER ANDREÆ,
Executeur Testamentair.

Al wie iets onder zich of te vorderen heeft van, of schuldig is aan den beneficie van inventaris aanvaarden boedel van JAN SOETER, in leven Timmerman alhier, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, vóór of uiterlijk op den 1 October 1848, ten Kantore van

Mr. J. H. BEUCKER ANDREÆ, *Curator.*

EDUCATION.

La rentrée des classes dans l'établissement d'éducation de démoiselles à *Leeuwarde*, aura lieu Mercredi, le 9 Août 1848.

M. M. les parents et les tuteurs, qui voudront placer leurs filles ou leurs pupilles, sont priés de s'adresser à Mlle KAPTEIJN, Directrice de l'établissement, Lundi et Mardi, le 7 et 8 Août, entre midi et deux heures.

De Ondergeteekende APOTHEKER te *Harlingen*, berigt hiermede, dat hij aldaar zijne APOTHEEK heeft geopend en zich minzaam in ieders aandenken aanbeveelt.

N. van der VEEN.

ONDERLINGE VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ
VAN
FRIESCHE VEEHOUDERS,
HET BEHOUD VAN DEN FRIESCHEN VEESTAPEL.

In de algemeene vergadering van de leden dezer Maatschappij, dd. 28 Mei 1848, is door Directeuren gedaan rekening en verantwoording over het verloopen jaar, en is, uit den in die vergadering medegedeelden balans, gebleken dat, ter dekking van alle uitgaven, daaronder begrepen de buitengewone kosten van eerste oprigting, slechts is noodig geweest eene contributie van 1 3 pCt. der bij de Maatschappij, belastbare kadastrale huurwaarde van de bij de leden gebruikte landen, toen gezamenlijk omstreeks bedragende *f* 87,000, zoodat, b. v. een lid, welks landen eene geheele belastbare huurwaarde hadden van *f* 1000, slechts heeft behoeven te betalen de som van *f* 13, waarvoor zijn Vee over het gansche jaar verzekerd is geweest.

Directeuren vermeenen, om deze redenen de verdere deelneming in deze Maatschappij, die gedurig in bloei toeneemt, gerustelijk aan alle Veehouders te mogen aanbevelen, vooral bij de te vreezen toenemende verspreiding der longziekte in deze provincie.

De Statuten der Maatschappij en de daarin in gemelde vergadering gemaakte wijzigingen zijn bij alle Hoofd-Agenten en Agenten te bekomen, gelijk mede bij den Boekhouder O. F. van der VEEN, te Leeuwarden, terwijl de Directie telken Vrijdag van 1 tot 2 ure vergaderd is ten huize van *C. H. Wilkeshuis*, in het Zaailand aldaar.

Namens Heeren Directeuren,
O. F. v. d. VEEN, *Boekhouder.*

Het leven van eenen armen man door HOLLOWAY'S PILLEN behouden.

Jeremias Laughlin, een kaailooper te Dublin, was gedurende jaren lijdende aan kortamigheid, slijmhoest, nachtelijke uitwaseming en algemeene ligchaamszwakte, gebrek aan eetlust, hoofdpijn en leed bovendien aan de lever. Deze man verkeerde in het tweede tijdperk der longtering en men schreef hem niet langer dan 3 maanden levens toe, toen hij de wondervolle *Pillen van Holloway* begon te gebruiken, en alleen daardoor is hij zoo sterk en gezond als hij ooit geweest was.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen van heden af de volgende:

Doosjes PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, - 7,75, - 15,50, - 23,50. Potjes ZALF van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen bij den Heer P. de VRIES Pz., Depôthouder te Leeuwarden, of aan het Hoofddepôt, bij den Heer F. E. van SANTEN KOLFF, te Rotterdam, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Een SMIDSKNECHT, het Boerenwerk en Paardenbeslaan grondig verstaande, kan dadelijk *vast* werk bekomen; vervoege zich in persoon of franco brieven bij J. L. VEEN, te Steenwijk.

Men vraagt in een druk Huishouden: EEN FATSOENLIJK BURGER MEISJE, om de Vrouw des Huizes behulpzaam te zijn in het bezorgen der Wasch, het Stoppen en Naaijen, het toezigt over de Dienstboden en vooral in het verplegen van de Kinderen. — Adres met vrachtvrije Brieven bij den Boekh. D. MEINDERSMA Wz., te Leeuwarden.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen:

HET GELOOF IN JEZUS CHRISTUS
ONS LICHT, ONZE KRACHT EN ONZE RUST
OOK
IN DEZE ZORGVOLLE TIJDEN,
DOOR
PROF. L. G. PAREAU.
90 Cents.

DE ZESDE DRUK
DER
LEERREDENEN VAN BORGER,
Twee deelen, goedkoope uitgave,
f 3,60,

Van den VIJFDEN DRUK in GROOT OCTAVO, versierd met het PORTRET, zijn, op aanvrage, nog exemplaren verkrijgbaar voor *f* 7,20.

DE GODSDIENST
HET WEZEN VAN DEN MENSCH.
BRIEF *aan* Dr. J. J. van OOSTERZEE *van* ABm. des AMORIE van der HOEVEN Jr., (in leven) Theol. Dr. en Pred. te Utrecht. *f* 1,00.

*** De Weduwe M. van den BOSCH, Boekdrukkersche te Leeuwarden, heeft uitgegeven en verzonden:

STEMMEN UIT MIJNE STUDEERKAMER, door H. W. HASELHOFF, Predikant te Rijperkerk en Hardegarijp. Prijs 75 Cents.

Inhoud: Inleiding. De Heidelbergsche Catechismus der 16de en deszelfs voortdurend gebruik in de 19de eeuw. Zouden de Christelijke Feestdagen, wat derzelver getal, duur en wijze van viering aangaat, geacht moeten worden, zulk een vasten onveranderlijken stand aangenomen te hebben, dat elk woord, alle voorslag van in te voeren' verandering overbodig kan worden geacht? Over het bidden. 1 Thess. 5: 17, Bidt zonder ophouden. 1 Johs. 17: 9, Ik bid voor hen, Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen, die Gij mij gegeven hebt. Rom. 8: 26, En desgelijks komt ook de geest onze zwakheden mede te hulp, want wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de geest zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen. Ds. X. en Baas IJ.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.